

Kalifornia

A POOL újabb mozgalmat indított Saskatchewanban, hogy ne csupán gabonaművelés, hanem mindenféle gazdasági terményt átvehessen a farmerekől értékesítés céljából. Természetesen a nagykereskedők élénken tiltakoznak a mozgalom ellen és most a saskatchewan kormány hivatalosa lezárta az ügyet mint legfőbb tartományi közigazgatási szerv és mint a pool legnagyobb összeggel érdekelte hitelezője, döntően a kényes kérdésben.

A FUVARDIJAT tudta csak kifizetni egy Bigger, saskatchewan farmer annak a két 1,510 fontos tinónak az árából, amit Winnipegre szállított. A fuvardíj ugyanis \$15.10 volt egy-egy árut után, viszont miután egy centet fizettek a vámőrhídon a tinók fontjéért, a hatalmas ártok eladására éppen, hogy pontosan fedezte a fuvardíjat.

AZ ADÓSSÁGOK csökkentését követelik mind erősebben a különböző gazda-szervezetek, különösen a United Farmers nevű alakulat. Ugyancsak sürgetik a kamatiát leszállítást is, nemkülönben annak törvényes rendezését, hogy egy harmadnál többet ne legyen kénytelen adni a bérítő a tulaj-

donosnak. Az eladódott tulajdonosokat viszont meg akarják kímélni a föld-elkobozástól a biztosítási akarák számukra a föld bérletét arra az esetre, ha hitelezők át akarják venni a farmot.

AZ ANGOL parlament novembert 2-án 302 szavazattal 65 ellenében eltörölte a kanadai vámszabályozást, amely a kanadai állatbetegségek Angliában való elterjedését akarták 1927-ben megakadályozni különböző szigorításokkal, ami a kanadai állatgyógyászokot igen érzékenyen érintette, hiszen az évi kivétel 40-50 ezer főről 6-10 ezer főre esett.

A SAJT-TERMELES több mint tíz százalékkal emelkedett az év első tíz hónapjában, amennyiben a tavalyi 947 ezer láda helyett egymillió hatvan ezer láda sajtot bocsátottak áruhába. A sajt-kivitel ez év folyamán meghaladta a 95 millió fontot, összesen 11 millió dollár értékben, míg kanadai vajból 7 és félmillió fontot tudtak külföldön eladni 1 és félmillió dollárért.

napjaiban az Ir Szabadállam polgárainak rohamcsapatjai valószínűsége háborút rendeztek Malabar városában. A jelenleg határon levő kőztársaságpartján Valera 1,500 embere napokon át harcolt Cosgrave volt elnök több mint ezer főnyi híveivel s bár halálosra nem érkezett jelentés, a sebesültek számát több tucatnyira becsülik.

JUGOSZLÁVIÁBAN valóságosan vadásznak a magyarokra, jelenti a londoni "Daily Telegraph" belgrádi tudósítója. A horvát felkeléssel kapcsolatos országos katonai mozgást rendeztek el s több nemzetiségű vidéken egyeseket minden figyelmeztetés nélkül lelőnek, hogy ezáltal is rettegésben tarthassák a lakosságot. Állítólag több erdő területén valóságos hajótörést rendeztek az oda menekült "forradalmár" magyarok ellen.

KINA, a földkerekség legnagyobb és legrendezettebb állama, mint kiderült, még a hadseregét is könyörödmányokból tartja fenn. A 116 ezer főnyi katonaságot ugyanis leginkább egyes vidékek lakosságának a banditák elleni megvédésére vezénylik ki, amiért azután az illető helység lakással és élelemmel fizet, feltéve, ha legyőzik a kőborító bandákat és jut még a "hadserg" részére.

OLASZORSZÁG Torino városában 250 ezer ember ünnepele a faszizmus tizedik évfordulóját, mivel kapcsolatban nagy katonai parádét is csaptak. A felvonuló 25 ezer főnyi gyalogság ekkor viselte először új a célzásait, mely inkább a németekéhez, mint a franciákéhoz hasonlít. A feketeinges Mussolini a "Flat" autóból gyár 30 ezer munkása előtt is megjelent, hatalomra lépése óta először, a faszizma-ellenes mozgalom nagyrészt ugyan éppen Mussolinin volt szocialista ismerőse, a turini munkásokra vezeték vissza.

OLÁHORZÁG királyi hírek szerint mégsem koronázhatja meg volt feleségét, miután a rövid időre Bukarestben tartózkodó Heléna nem volt hajlandó visszatérni Carolhoz. Az új rumán kormány elnöke, Manliu s külügyminisztere, Titulescu mindent elkövettek a királyi pár kibékülése érdekében, sőt — ami Bukarestben nagy szó — \$90,000 kártérítést hajlandók fizetni a királyné elközött kastélyáért. Megengedték az is hogy a kis Mihály évente hat hónapot anyjával együtt élhessen.

OROSZORSZÁG az elmúlt napokban került kormányra, miután Venezzios miniszterelnök beadtá lemondását. Bármennyire furcsán hangzik is, a köztársaság elnöke a királypárti állásfoglalásáról ismert Csaldarist bízta meg kormányalkításal. A köztársaságpartiak kijelentették, hogy az 1933 júliusában tartandó választásokon hajlandók együttműködni az új kormányral.

HONOLULU kikötővárosában, mely a Csendes Óceán közepén elterülő Sandwich szigetek legforgalmasabb közlekedési gőcpontja, két amerikai tengerésztszert tartóztattak le annak gyanúja alapján, hogy az Egyesült Államok hadititkait más államnak szolgáltatották ki. Kétségtelen, hogy Japán kezét látják a dologban a washingtoni katonai hatóságok, melyek az elfogatást elrendelték.

IRORSZÁGban ismét felhangzott a testvérháború. Míg két héttel ezelőtt az Angliához "hű" északi tartomány székeponja a következő: Sürögően meg kell oldani a világháború-

évben Angliával igen élénk kereskedelmi forgalmat bonyolítottak le, melynek értéke meghaladta a 30 millió dollárt. Az ottawai konferencián ugyan a brit társországok szeretnék volna maguknak biztosítani az Oroszországgal kötött angol üzletek egy részét, most azonban kiderült, hogy Anglia már azért sem tud például Kanadának kedvezni Oroszország rovására, mert az oroszok rendelkezésükre csak egy hányadát tudták eddig kifizetni s így az angolok kénytelenek bármilyen árut elfogadni készpénz helyett.

SPANYOLORSZÁGban katonai összeesküvést fedeztek fel Herriot francia miniszterelnök három napos látogatása folyamán és miután a köztársaságpartii kormány attól tartott, hogy egy esetleges nyitóláza veszélyeztetni fogja a fran-

A tudomány köréből

NAGYJELENTŐSÉGŰ találmány a repülőtechnikában. A bécsi "Neue Freie Presse" Ziegler Gyula korszakalkotó találmányáról számol be. A találmány hihetetlen mértékben megnöveli a repülőgépek stabilitását és teljesen átalakítja majd a motoros és vitorlázó repülést. Az új találmánnyal elátlott repülőgépek nem bukásosak és a találmány kizárja a szárnyak, vagy a farok irányában való ugynevezett lecsuszást. A repülőgépek egész kis helyen fel tud szállni és leszállásakor abban a pillanatban, amint a kerék a földet ér, azonnal megállóvá válik. A találmány, az ugynevezett Ziegler — Turbo szárny, lényegében nem egyéb, mint erős drótból álló felület, amelyben alulról felfelé a turbínákhoz hasonló csatornák futnak. A csatornákon áramló levegő fokozza a felhajtóerőt és növeli az előrehajtóerőt is, ami a motorenergia jelentős megtakarításával jár.

Angol repülők a jövő év elejére korszakalkotó merész repülést terveznek. Északbengálból kiindulva el akarják repülni Nepal egy része és a Mount Everest felett és vissza. Harmincöt ezer láb magasságban akarnak repülni, hogy elkerüljék a Tibeti-fensík és a Mount Everest felett állandóan örvénylő rettenetes erjű légáramlásokat. A repülés célja — az angol aviatika főlényének kimutatása mellett — nagyfontosságú földrajzi és meteorológiai megfigyelések és annak a hatásnak a tanulmányozása, amelyet a magasabb légréteg az emberi szervezetre gyakorol. Közrepülésük közben eddig ismeretlen terü-

letekről készítenek fényképfelvételeket és térképeket, amelyek a Mount Everest májusban megkísérelendő megmászását elősegítik. A nagy híd megépítését megelőző rubáit, mint a készülőket is villamosítással melegítik.

BABY-BUVÁRHAJÓ, A TENGER FENÉKÉN

Lake Simon, a híres amerikai buvárhajóépítő, egy 18 láb hosszú, ugynevezett baby-buvarhajót épített, amelynek súlya mindössze 10 tonna s amely kerekék segítségével a tenger fenekén haladhat. Az új járműveket főleg osztrigahalászatnál fogják használni.

ELMENEKÜLT A CIVILIZÁCIÓTÓL!

Chile délamerikai köztársaság sziklás partjai felé közeledvén egy "Tolosa" nevű francia teherrajó kifogyott az édesvizből és kikötött a lakatlanak hitt Rinca sziget mellett. Míg néhány matróz csónakon a szigethez evezett, legnagyobb meglepetésükre egy állatbőrökbe öltözött férfi bukkanat, aki kétségkívül valami hajótörött lehetett. Kérdezőkódésükre érthetetlenül motyogott valamilyen állatias hangján, majd miután nem értették, kézjelekkel irányította őket egy forráshoz — de tüstént elmenekült előlük nehogy vissza találják vinni a civilizációba.

KI MIT TUD, KI MIT LAT, KI MIT HALL: KÖZÖLJE A KANADAI MAGYAR UJSÁGGAL

ciálkkal folytatott tárgyalások eredményét, rengeteg gyanulítottat vetettek börtönbe.

SVÁJC megtörte a magyarországi termények ellen irányuló külföldi bevitteli blokádot, amíg 2,500 vagon takarmányárpt vásárolt az Óhazában. Az óriási mennyiségű gabona egy részét, félmillió bushelt máris leszállították a magyar gazdák az állattenyésztésről világhírű kis sziklaországba.

A SVÉD Önkéntes Hajótöröttmentő Egyesület most ünnepele te fennállásának negyedszázados évfordulóját. Ennek során hozták nyilvánosságra az egyesület kötelességéről tartozók 25 évi munkásságának eredményét: ez szerint 443 bajbakerült hajóhoz vonultak ki a svéd tengeri mentők és összesen 2,300 embert fogtak ki a hullámokból.

Uj Németország Brazília őserdeiben KÉT ÉS FÉLMILLIÁRD MÁRKA KÖLTSÉGGEL 250 NÉMET CSALADOT TELEPITENÉK DÉLAMERIKÁBA

Az esős időszak elmúlása után érdekes vendégeket várnak a délamerikai kikötőkbe. Megintul a legnagyobb titokban egy esztendőre elkészített óriási német kivándorlási akció, melynek eredményeként Délamerikába még járhatatlan őserdeiben másfélmillió lélek áll lakossággal egy új Németország születik meg. Ahol most a hozzáférhetetlen vadonban még a vadállatok közül is csak egynek-mely fajta tenyészik, városok és községek száza születnek meg, pontosan kimérve, beosztva, német rendszerrel megalapozva, hogy levezzék az európai Németország emberfőlétségét. A nyílt cél legalább is ez, de hogy politikai célok is nincsenek-e a hihetetlen nagyarányú terv mögött, ezt egyelőre sejtetni sem lehet.

250.000 német család veszi vándorúját az Amazon felső folyása mellé, erre a kihátrálatlan szűz talajra, melyet fehér ember lába helyenként nem is érintett még. A telepítésre kijelölt terület nagy része Brazília esik, de részben állulnak Peruba, Kolumbiába és Venezuelába is, mert egyik délamerikai állam kormányosa sem akart vállalni ekkora tömeg német bevándorlót egyetlen ország területére. Így együttesen azonban a négy állam szívesen fogadja a telepeket, tudván, mekkora haszna lesz abból, hogy a még használhatatlan területeket rövidesen megművelve és mezőgazdasági termelésre alkalmas területté változtatják.

Az óriási terv megvalósítója a kidolgozó Kundt tábornok, a bolíviai hadsereg volt főparancsnoka, aki éveket töltött a világháború óta Délamerikában és hivatali állásánál fogva módja volt ahhoz, hogy személyesen megismerkedjék ezzel a területtel, az éghajlati viszonyokkal s megfelelő expedíciókkal felkutatassa a jövő új Németország helyét. A munka másik része Németországban folyt: az előkészület a kivándorlásra. Száz családoként állítják össze a leendő telepeket egy-egy zászlóaljba, mindegyik mellé megfelelő számú mérnököt, orvost és tanárt osztanak be; minden 100 családnak külön községe lesz s a 2500 telepet külön központi vezetőség fogja irányítani.

Az éghajlat nem mindenütt egyforma s így a telepek között is különböző csoportok lesznek. Legnagyobb gondot a Brazíliaba utazókra fordítják: ide kizárólag 30 és 50 év közti családok férfitakat visznek ki. Ezt a területet kell elsősorban meg-

szívítani a mocsárakat és egyéb trópusi betegségeket elűző rovaroktól. Ebből a célból repülőgépekről mérge gázokkal végig fertőtlenítik az egész területet. Minden telepen iskolát állítanak fel és megfelelő tanseminyetről gondoskodnak, hogy a hazájától elszakadt új nemzedék megmaradjon németnek.

Pontos tervezet állapítja meg a leendő megélhetést is. Hogy a termeléshez hozzá lehessen kezdeni, először őserdőt kell irtani a jövővényeknek. Az ehhez szükséges gépeket az Egyesült Államokban vásárolják és kitermelt fával fizetnek érte, amely fát az erdőben Bolíviában és Paraguayban értékesítik az északamerikai üzletemberek. Előre gondoskodtak további piacról is, amikor majd fokozatosan ráternek a telepeken különböző növényi olajok termelésére és az ezen a területen már megállapított petroléum kiaknázására.

A telepítés fokozatosan történik és végrehajtására két és félmillió márkát irányoztak elő; ennek az összegnek nagy részét a német állam szolgáltatta, a fennmaradó rész a különböző testületek és magánosok adjká össze. Németországra nézve óriási jelentőségű, hogy negyedszázad óta a családtagokkal több munkanélkülit szabadul meg azokon kívül politikai tekintetben sem leicsánylandó, hogy ekkorra erőtarlatok tud elhelyezni az új világban. A telepítés híre a munkanélkülségtől szintén válságba sodort délamerikai államokban sem kellett rossz hatást, mert olyan kezdeti munkáról, amelyet egy sem akarna más vállalni. Ellenben ezzel az óriási népvándorlással fellendül a délamerikai kikötők forgalma és így közvetve csökkenti a német terv a délamerikai munkanélkülséget is,

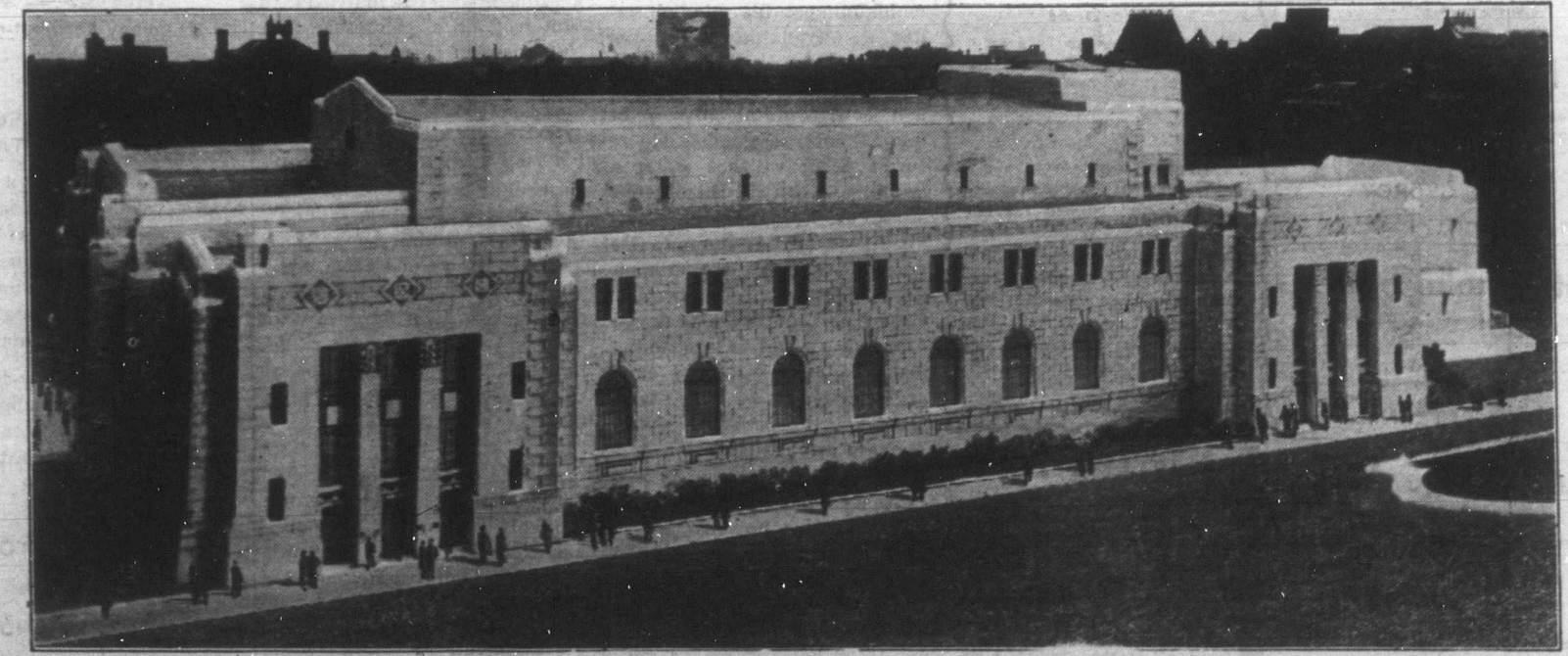
NÉPCYULÉSEN

Szónok: Csöndesebben uraim kérem; csöndesebben. Olyan zaj van, hogy a magam szavát sem hallom.

Egy hang: Sohse bánja. Nem sokat veszít vele.

IGY IS JÓ

— Micsoda bolondok vagyunk mi!
— Kérlek, beszélj csak egyes számban.
— Hát jó. Micsoda bolond vagy te.

A szükségmunkák keretében millió dolláros költséggel épült winniepei Auditoriumot mutatjuk be fenti képünkön. A modern vonalat feltüntető hatalmas épületet még felemelőbbé teszi a Kanada-szerte ismert manitobai Tyndall-kő burkolat, melyet többek között a torontói új Eaton palota építésénél is igénybe vettek. A nagyszabású gyűlésekre, néppünnyélyekre, zenestúdiókra alkalmas Auditorium két egybenálló terme összesen 4,900 néző részére gondoskodik ülőhelyről. A részben magyar munkásokkal épített s a közelmúltban megnyitott Auditoriumban az első magyar hangversenyt november 18-án tartják: Mahalek Carrie énekművésznő és Bácskainé, Putnik Lu Lu közreműködésével. (A "Winnipeg Tribune" felvétele)